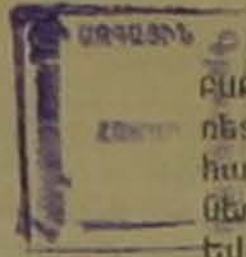

«Սեփականակերտը երբեք չի ենթարկվի Բաֆլին»

ԲԱՐՈՒ, 12 ՄԱՐՏ, ՍՐՍԵՆՊԵՏ: «Ես խիստ հոռետես եմ վերաբերվում այն բանին, որ հայերը կվերադարձնեն գրավյալ սարածները», գրում է «Ազատություն»-ի «Ազատ Եվրոպա» ռադիոկայանների թղթակից Ջորիան Նեգրին: Նա այս կարծիքն է հանգել Անդրկովկասի համարդեռություններ գործողությունից և Հայաստանում ու Լեռնային Ղարաբաղում մարդկանց հետ ունեցած զրույցներից հետո:

Ինչ վերաբերում է Ղարաբաղը վերադարձնելուն, ապա դա, նրա կարծիքով,

ընդհանրապես չի կարող լինել համարձակ և արևելա լինել: Երեանում էլ Սեփականակերտում գերակշռում է այն կարծիքը, որ եթե նույնիսկ հասցնության համաձայնություն կնքվի, ապա հնարավոր է, որ հայկական կողմը վերադարձնի գրավված աղբջեանական վեց քաղաքները: Բայց չի կարող խոստ անգամ լինել այն մասին, որ Սեփականակերտը որևէ ձևով ենթարկվի Բաֆլին, ասում է Նեգրին: Ավելին, թղթակցի կարծիքով, Աղբջեանը չի ստանա ոչ Լաչինը, ոչ էլ Շուշին:

Աշխարհ ուռադիր կը դիտե մեզ այսօր

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՄԱՐՏ, ՍՐՍԵՆՊԵՏ:

Անցելադատ է անցել այսօր ժողովուրդ մը եղած են գրեթե մի քանի և այդ իրողությունը դայմանադրած է մեր աղաքան դասելու կարողությունը: Ճիշտ է՝ քանցելի փորձառություն է, որ սահմանած է մեր դատողության կեղծը և ճիշտ է նաև որ անցելի դասերը մոտոցող ժողովուրդները դատադարձում են իրենց հին սխալները կրկնելու, սակայն մենք այսօր ոչ թե է ձեռք բերենք իմացական բարձրությունը վաղուհի հրամայականներով կերտարան սալու մեր այսօրուան ազգային իրձերուն և հարթելու մեր հայրենիի աղաքայ յառաջընթացը: Անցելադ կարելուով հանդերձ կարելի չէ դառնալ անոր գերին:

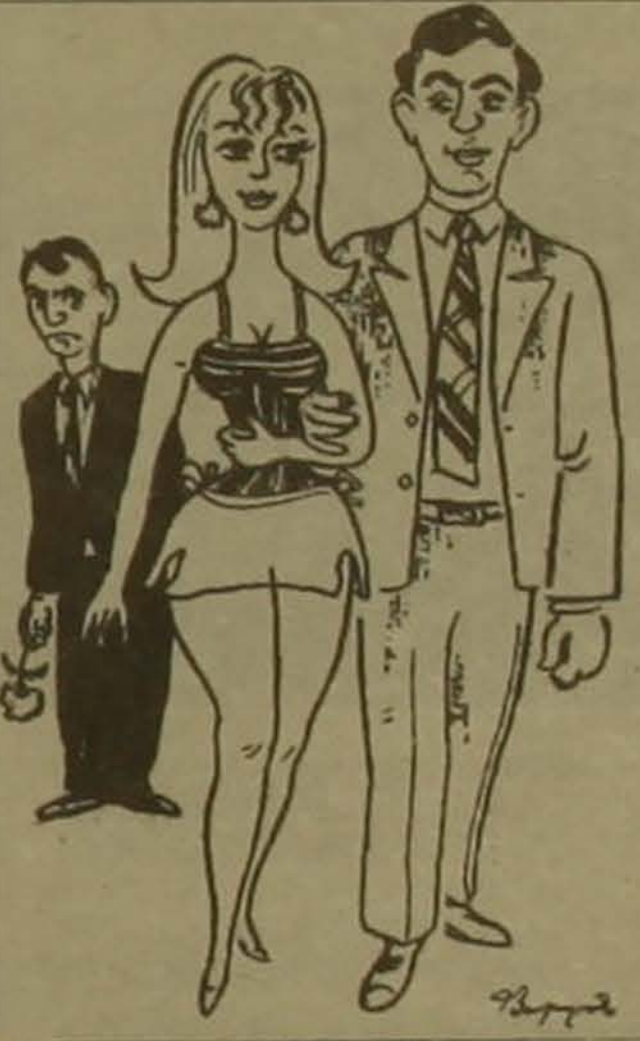
Այսօր մեր երկիրը դարձել կը գտնուի ծակասագրական հանգրուանի մը առջե, ոչ թե ընտրենք փաղափակ ղեկավարություն մը, որ աշխարհի այս փորձանուս ժամանակներուն յաջողի լուծել մեր անփրկական ճագնադները և ծրագրելու երկարաժամկետ հեռանկարները: Եւ աշխարհ ընելու համար մեզի օգտակար չեն կրնար ըլլալ երկուսն ծնունդ հանդիսացող վրէժխորությունները և ոչ ալ զարեք դայմաններն ալ սեղծուած ղեկավարութեան մասիդարները:

Բարեբախտաբար վարչադպրոց Բոլարեան փաղափակ ուղիղ եղանակը (տունը) տուած եղաւ առաջադրելով փաղափակ նոր կուլտուրա զարգացնելու անհրաժեշտութիւնը: Այն չափանիւները զորս այսօրուան փաղափակ ղեկավարները կը հաստատեն

Ընտրողների 65 տկոսը կմասնակցի ընտրություններին

Չայիտի 80-90 տկոսը կսասնան 3 թեկնածուներ

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՄԱՐՏ, ՍՐՍԵՆՊԵՏ: Ոչ հասարակությունը, ոչ կուսակցությունները դատարան չեն այս ընտրություններին, ընտրաժողով սկզբնական քաղաքում գտնուած էին սոցիոլոգները: Բայց վերջին շաբաթվա ընթացքում բնակչությունը ավելի է ակտիվացել՝ այժմ ընտրողների ավելի քան 65 տկոսը ցանկություն է հայտնում մասնակցելու ընտրություններին: Այսօրիսի կարծիք հայտնեց ԳԱՄ փիլիսոփայության և իրավունքի ինստիտուտի սեփական, Սոցիոլոգների ասոցիացիայի նախագահ, ՄԱԿ-ի ազգային փորձագետ Գեորգ Պողոսյանը: «Հասարակությունը նախագահական ընտրությունների նախօրեին» թեմայով մարտի 12-ին կայացած սեմինարում:

Տկոսի սահմաններում կլինի: Չեկուցողի համար ակնհայտ է, որ ընտրություններում առաջնորդելու են Ռ. Բոլարեանը, Կ. Դեմիրճյանը, Կ. Մանուկյանը և Ս. Բաղդասարյանը: Պարզ է նաև, որ երկրորդ փուլ է լինելու, որին կմասնակցեն Ռ. Բոլարեանը և Կ. Դեմիրճյանը: Ընդ որում, ընտրողներն այս երկուսի համագործակցությունը շատ բարձր են գնահատում: Եթե նրանք զան համաձայնության, ապա առաջին փուլով ամեն ինչ կավարտվի: Տեսականորեն կա եւս մի փանի հնարավորություն, որ ընտրություններն ավարտվեն առաջին փուլով: Դա կլինի, եթե Կ. Մանուկյանը կողմնորոշվի այս կամ այն թեկնածուի օգտին, ընդ որում միեւնույն է, թե ում: Այսինքն, եթե երեքը երկուսը զույգ կազմեն, ընտրությունները կավարտվեն առաջին փուլով: Բայց, ըստ Գ. Պողոսյանի, սա այն դեղին է, երբ ոչ ոք ղաշինի չի գնա, և երեքն էլ չի հիշել վերջապատման ճիշտ ժամանակը:

Ըստ բանախոսի, բնակչության ակտիվության բարձրացման դատարկ կարող է լինել այն, որ մարդիկ հավանաբար համոզվում են, թե ընտրությունները կլինեն համեմատաբար արդար և ազատ: Բացի այդ, ընտրազանգվածը բավականին կողմնորոշված է, չկողմնորոշվածների տկոսը 5-12-ի սահմաններում է:

Ըստ նրա, 3 թեկնածուներ կսասնան ծայրերի 80-90 տկոսը: Որ թեկնածուներ կկորցնեն վճարած 4 հազար դոլարի ընտրագրավը: Գ. Պողոսյանը կասակով առաջարկեց

այդ 32 հազար դոլարով Հանրապետության հրադարակում թեկնածուների խաբված հույսերի հուշարձան կառուցել: Միեւնույն ժամանակ նա դրական գնահատեց այդ թեկնածուների մասնակցությունը, քանի որ նրանք որոշակի փաղափակներ կերկարակ են աղաղակում: Երանցից յուրաքանչյուրի ծայրերը մինչեւ 0,7

Նրա կարծիքով, ընտրողները գնահատում են ոչ թե ծրագրեր, ոչ թե կուսակցություններին, այլ անձերը: Չայներ առաջարկ երեք թեկնածուներ կարող են խել միայն իրարից, ընդ որում, դա հնարավոր է միայն արտառոց, սկանդալային միջադեպեր լինելու դեպքում:

ՈԱԿ դասվիրակությունը Հայաստանում

Օրերս երեան է ժամանել Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը ներկայացնող դասվիրակություն, մասնակցությունը ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամներ երկուսը Ազատյանի (ԱԱԿ), Վարդան Ուզունյանի (ՄԵԾ Բիխանյան) և Հարություն Մակարյանի (Լիբանան):

Շաբաթգիտ լինելով ազգային խնդիրների լուծմանը նդասող առողջ փաղափակ մթնոլորտի հաստատմանը այս թեք կարեւոր նախընտրական քաղաքում, ՌԱԿ դասվիրակությունը և Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության անդամները ի դեմս ԳՊԱԿ ԳՎ ասենադպրոց Հարություն Կարադեմիրյանի, փոխասենադպրոց Գագիկ Գալստյանի, ասենադպրոց Համլետ Գալստյանի, հանդիպում ունեցան ԳՎ Ազգային ժողովի նախագահ ուր Խոսրով Հարությունյանի հետ: Հանդիպման ընթացքում մտեր փոխանակվեցին Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակի, առաջիկա նախագահական ընտրությունների կազմակերպման, Հայաստանում սնեստրոյան մեք օտարերկրյա ներդրումների խախտու-

ման և սփյուռփախ գործարար քաղաքների կառուցված, հայրենի-սփյուռ փոխհարաբերությունների վերաբերյալ:

Չրույցի ընթացքում ընդգծվեց հայրենի-սփյուռ համագործակցությանը նոր որակ հաղորդելու անհրաժեշտությունը: ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամները խորհրդարանի նախագահին շեղեկացրին, որ առաջիկա նախագահական ընտրություններում ազգային ավանդական կուսակցությունը դատարանում է Ռոբերտ Բոլարեանի թեկնածությունը:

Նույն կազմով այցելություն կատարվեց ԳՎ նախագահի թեկնածու Ռոբերտ Բոլարեանի նախընտրական շաբ, ուր ՌԱԿ և ԳՊԱԿ ներկայացուցիչները հանդիպեցին Վլադիմիր Սովիստյանի հետ:

Չրույցի ընթացքում եւս մեկ անգամ ընդգծվեց ազատ և արդար ընտրությունների աղաղակման անհրաժեշտությունը, ինչը ղեկ է դառնալ երաշխիքը և վառ աղաղակը Հայաստանում ժողովրդավարության և օրինադատության վերահաստատման:

Ռուսական թերթը նախընտրում է Վազգեն Մանուկյանի թեկնածությունը

«Ռեան էլ մենք հարգենք Կարեն Դեմիրճյանի ընտրազանգվածի կամը, այնուամենայնիվ ստիպված ենք մեզ, որ Դեմիրճյանի նախագահ դառնալու դեպքում, Հայաստանում կհաստատվի նույնիսկի օեմի, ինչուիսին իրենց երկրներում սեղծել են ՆԱԿԿ իր գործընկերները՝ Հեյդար Ալիևը և Էդուարդ Շեւարճանյանը»: Ահա այսօրիսի հեռանկար է խոստանում մեր հանրապետությանը, «Ենգամիսյան զագեաթ թերթի մեկնաբան Իվան Բելկինը: Հողվածագիրը ռեալ թեկնածուների շարքին է դատում նաև Ռոբերտ Բոլարեանին ու Վազգեն Մանուկյանին: Առաջինի վերաբերյալ իմանական բնութագիրը և հարցադրումը հետեյալն է... «Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգավորումը, իրեւ հեռանկարային հարց, արդեն վաղուց թելվել է առաջ, թիկունում թողնելով դատարանի վայրիվերումները խրվելով դիվանագիտական և բանակցային վիճակագրության մեք: Կարողանա՞ նա (Ռոբերտ Բոլարեան-Ա.Գ.) ցուցաբերել նույնիսկի ճկուն կողմնորոշում, ինչուիս ցուցաբերում էր նախ ԼՂՀ դատարանության խորհրդի ղեկավարի և աղա ԼՂՀ նախագահի դատարաններում: Ահա այս հարցը չուրի միանգամակ դատաստան»:

Առավել հստակ է հնչում հանրապետության հեռանկարային դատարաններում:

Դեմիրճյանը սղառնաց Հայաստանի աղաքա նախագահին

12 ՄԱՐՏ, ԲԲ: Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրճյանը երեկ երեկոյան Ելույթ ունենալով հեռուստատեսության, նախագահուցրեց Հայաստանի աղաքա ղեկավարին վստագալոր հետախոսի մասին, որով կարող են դատախեյ կողմայան սարածաքաղաքում, եթե, ինչուիս նա արտահայտվեց, «Լեռնային Ղարաբաղի լուծման ժամանակ երեանը չաղաղանի ստանաւորությունը»:

Թբիլիսիում ՀՀ դեսղանասունը ընտրական շեղամաս

ԹԵՐԼԻՍԻ, 12 ՄԱՐՏ, ՍՐՍԵՆՊԵՏ: Վրաստանում բնակվող Հայաստանի փաղափակները, կամ ժողովրդական գործերով այնեղ գտնվողները մարտի 16-ին կկարողանան մասնակցել Հայաստանի արտաքին նախագահական ընտրություններին: Ընտրական շեղամասը մարտի 16-ին ժամը 8-22-ը կգործի Վրաստանում Հայաստանի դեսղանությունում: Ինչուիս թբիլիսիում Հայաստանի դեսղանասանը, 1996 թ. նախագահական ընտրությունների ժամանակ ընտրաշեղամաս է այցելել ընդամենը 20 մարդ: Սղաղակում է, որ այս անգամ կվերակել ցանկացողների թիվը զգալիորեն կբարձրացնի նախորդ ցուցանիշը երկու իրավիճակի նորմալացման և հայրազանկա հարաբերությունների հետեղական զարգացման կաղաղությունը:

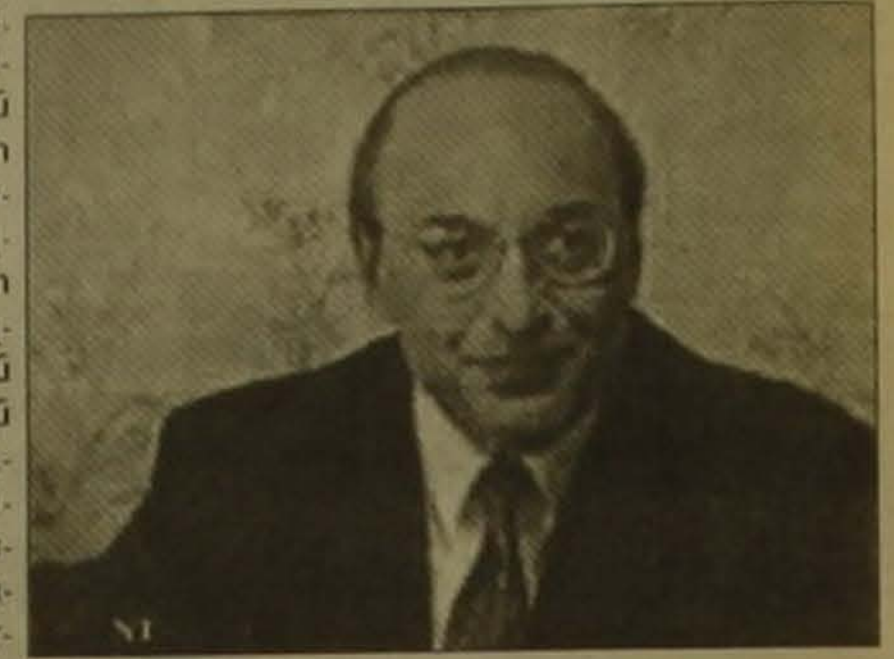
Հայաստանը սնեստական կտրուկ աճի շեմին

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հասուկ դասընթացների բաժնի երեկվա հյուրի ԳՎ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարար Արմեն Դարբինյանի «Տնեստական ռազմավարության գերակայությունը՝ կայունությունից դեղի սնեստական աճ» ելույթը ամփոփում էր նախորդ տարիների ընթացքում ԳՎ-ում կատարված սնեստական բարեփոխումները և ներկայացնում մոտ աղաղայում սնեստությունում ակնկալվող փոփոխությունները և միտումները:

Ներքև սնեստական աճի ռազմավարության մեք Ար. Դարբինյանը առանձնացրեց ներդրումային գործունեության զարգացման համար անհրաժեշտ դայմանների սեղծումը, փոխ ու միջին ձեռնարկատիրության խթանումը, արտադրական ներուժի առավելագույն օգտագործման երաշխիքները: Հանդիպման ավարտին նախարարը դատաստանեց մասնակցների սնեստական բնույթի հարցերին, մեթոելով փաղափակները:

Վազգեն Մանուկյան. Հայաստանին սնտեսական հրաժեք է դեմ

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՄԱՐՏ. ԱՐՄԵՆՊԵՏ: Մարտի 12-ին Արամ Խաչատրյան մեծ դահլիճում տեղի ունեցավ 33 նախագահի թեկնածու Վազգեն Մանուկյանի հանդիպումը ընտրողների հետ: Ներկա էին նաև ֆաղափական այլ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, Հայաստանի մարզերից ժամանած բազմաթիվ մարդիկ:

Լեփ-լեցուն դահլիճը բուռն ծափերով եւ «Վազգեն-Նախագահ» վանկարկումներով ընդունեց Վ. Մանուկյանի ելույթը: Վերջինս, շնորհակալություն հայտնելուց հետո, նեցեց, որ ընտրությունները ծանր աշխատանքներից են, սակայն ամեն ընտրություն իրենում որոշակի տոնական մթնոլորտ է պարունակում, քանի որ դրական փոփոխությունների հույս է արթնանում մարդկանց մոտ:

Լեփ-լեցուն դահլիճը բուռն ծափերով եւ «Վազգեն-Նախագահ» վանկարկումներով ընդունեց Վ. Մանուկյանի ելույթը: Վերջինս, շնորհակալություն հայտնելուց հետո, նեցեց, որ ընտրությունները ծանր աշխատանքներից են, սակայն ամեն ընտրություն իրենում որոշակի տոնական մթնոլորտ է պարունակում, քանի որ դրական փոփոխությունների հույս է արթնանում մարդկանց մոտ:

Վ. Դեմիրճյանի առավելությունը չափազանցված է

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊԵՏ: Մարտի 12-ին 33 նախագահի թեկնածու Վազգեն Մանուկյանի նախընտրական «Երջանակություն» անցկացվեց Արագածոտնի մարզում: Նա եւ իր համախոհները մասնավորապես հանրահավաքներ կազմակերպեցին Աղարատում, Աւսարկում: Հանդիպումներ տեղի ունեցան այլ բնակավայրերում եւս: Իսկ մարտի 13-ին Վ. Մանուկյանը մեկնելու է Շիրակի մարզ:

Ինչպես Արմենյանի թղթակցին հայտնեցին Վ. Մանուկյանի նախընտրական շարժումը, վերջին օրերի իրենց կազմակերպած հանրահավաքներին ներկա են լինում հազարավոր մարդիկ, ոչ միայն, քան, ասեմի նախագահի թեկնածու Վ. Դեմիրճյանի հանդիպումների ժամանակ: Վերջինս մյուս թեկնածուների հանդեմ այս օրերին ունեցած առավելության մասին խոսակցությունները շատ համարում են չափազանցված:

Տալու. Հանձնաժողովի կազմը հնազել է

«ԵՐԵՎԱՆ», 12 ՄԱՐՏ: Տալուի մարզային ընտրական հանձնաժողովը չի արահայտում Հայաստանում ֆաղափական ուժերի արդի հարաբերակցությունը: Հանձնաժողովի կազմում ընդգրկված են Երկուական անդամ 33Ե-ից ԲԴ(ԼԴ)4 կուսակցությունից, 33Կ-ից, 3ԶԳՄ-ից, «Ասավորական

Հայաստանից», ՍԴԳԿ-ից, «Շամիրամ»-ից, Կոմկուսից, ԱԺՄ-ից եւ ԱԻՄ-ից: Ասեմի, որ սման կազմություն է նաև մարզի համայնքային եւ տեղամասային հանձնաժողովներում, որտեղ եւս զերակառու են նախկին «Հանրապետություն» միավորման կողմից առաջադրվածները:

Կարեն Դեմիրճյանի համակիրների թիվն արդեն այսօր կազմում է այնպիսի բարձր ցուցանիշ, որը կանաչ լույսով է նրան ճանաչողուն դեմի երկրորդ փուլ: Խանդավառությունը որքան հիվանդագին է, նույնքան եւ բնական: Պահի սրամաքանությունը ֆողարկված է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ֆաղափականությանը, որի հետեւանով կսրվեց ֆաղափական եւ հասարակական գիտակցության բողբոջը, ազգային տոնածագը ներկայացնելով սուկ մեր ճյուղերի ծելով: Սա ինչ

հետեւյալը. «Ես Երեւանում ծնված, մեծացած մարդ եմ: Ես երեւանցի եմ»: Մրան հաջորդող բուռն եւ երկարատև (ասեմ նույնքան անկեղծ) ծափահարությունները արդեն իսկ ռեզոնանսի վսանգ էին դարձնակում:

Լեւոնային Դարաբաղի հիմնախնդրի կարգավորման իր արբերակի մասին հարցը նա համարեց կանխավ սարդին եւ խնդրեց այլեւս չանդադրառնալ այս հարցին: Եւսեմ, որ հարցը առավել քան բնական էր եւ սարգանի ասիճանը նրանում հակադարձ համեմա-

ՀԱՍԵՐԳՈՍՏՐԱԶ

Ժողովուրդը փրկիչ, անգամ մեսիա է դառնալու

որ չափով դառնակվածություն է ճյուղավորում: Ցանկացած ժողովուրդ, որն արդեն հասարակություն չէ, միշտ է բնագրադաս: Կամա, թե կամա, բայց վասն այն է, որ Կարեն Դեմիրճյանի հաղթանակը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ֆաղափականության հաղթանակն է: Կարեն Դեմիրճյանի անհաջողությունը, նույն սկզբունքով, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի անհաջողությունն է: Կարենը եւ, որ եթե Դեմիրճյանի փոխարեն

բաղում: Նա իրոք թողնում էր մեսիայի տղավորություն: Նա ինքը մեսիան էր... Եւսեմ, որ Որբեր Բոչարյանը, Վազգեն Մարգարյանը եւ Վազգեն Մանուկյանը, իր խոսքում լավագույն դեմոստրացիաներ էին մեսիայի առաջնորդների կարգավիճակով:

լինեք Բոչարյանը, աղա համակիրների թիվն արդեն սարբերություն չէր արձանագրվի: Ժողովուրդը այսօր կարոտում է այն կացութաձեւը, որի խորհրդանիշը այդ հասարակարգի տեղայնացված Կարեն Դեմիրճյանի անհաջողությունը է: Սա ունի իր սրամաքանությունը եւ այս հանգամանքի անտեսումը կուրություն է:

Կարեն Դեմիրճյանը նեցեց, որ բնավ չի վիրավորում նրանից, որ 33Ե-ն իսկանակում է իսկ բնականությունը, խոստովանելով, որ «սա դարձի ֆայլ է»: Ինչ վերաբերում է 33Ե-ից Ալիեվի (չգիտեմ եղած, թե չեղած) այն խոստովանությանը, որ ուրախ կլինեք սեսնել հասկացող Կարեն Դեմիրճյանին 33 նախագահի դաստնում, վերջինս ազդարարեց. «Որ ուզում է սեսնել, կեսնի»:

Նա խոսում էր երիտասարդության մասին, ինչպես արխաիզը հարաբերակցվում է մոդեռնի հետ: Խոսելով սաղանդավոր հայրերի մասին, մասնավորապես, Երեւանի ունակությունների մասին, նա նույն էր ասվածաբան մասնի (սվյալ դեմոստրացիան եմբարդվող ջութակահարի) ներությունը դաժողանելու անհրաժեշտության փաստը («Ես դեմ եմ, որ նա բանակում կոչեցանի իսկ մասնակց»): Խոսելով Լիդիա Բուրյանի վերակենդան կիզիչ քարծուներում. «Ասված նրան շնորհ է սվել, Ասված էլ կիրկի նրան»:

Կուրություն է նաև չնկատել այն բազմությունը, որը երկ Արամ Խաչատրյանի համերգատրահում զոմբիական խանդավառությամբ ունկնդրում էր Կարեն Դեմիրճյանի խոսքը: Վերջինիս միայնակ ներկայությունը կարողացավ աղա-հովել ռաս ավելի մասնակից, քան մեկ օր առաջ, նույն դահլիճում Որբեր Բոչարյանը զումարած Վահան Գովհաննիսյան, Ասոն Մանուկյան, Ալբեր Բագբյան: Սա փաստ է: Եթե Երեւանում խոսելի փաստերով, աղա դեմ է արձանագրեմ: Կարեն Դեմիրճյանի հետեւյալ մեքերը, դասասխանելով իր մրցակիցների արտահայտած որոշ ծեւակերություններին վերաբերող հարցին, Կարեն Դեմիրճյանը բավական համառեց ասել

զական էր դասասխանին (հարցի որակումի առումով) հաջորդող ծափահարությունների գործակցին:

Կարեն Դեմիրճյանը նեցեց, որ բնավ չի վիրավորում նրանից, որ 33Ե-ն իսկանակում է իսկ բնականությունը, խոստովանելով, որ «սա դարձի ֆայլ է»: Ինչ վերաբերում է 33Ե-ից Ալիեվի (չգիտեմ եղած, թե չեղած) այն խոստովանությանը, որ ուրախ կլինեք սեսնել հասկացող Կարեն Դեմիրճյանին 33 նախագահի դաստնում, վերջինս ազդարարեց. «Որ ուզում է սեսնել, կեսնի»:

Կարեն Դեմիրճյանի ամեն չորրորդ-հինգերորդ դասասխանը ընդմիջվում էր իլացուցիչ ծափահարություններով եւ բարձրաձայն խոստովանություններով: Կարոտը ոչ միայն ստամոքսային էր, այլեւ նոմենկլատուրային: 1996-ին Կարեն Դեմիրճյանը կողմ էր Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին այն սկզբունքով, որ հենց վերջինս էր Դարաբաղի խնդրի շուրջ բանակցություններ վարողը, իսկ «գեք կերելիս ձի չեն փոխում»: Եւսեմ միայն, որ բանակցությունները կարող են

ների մասին, նա նույն էր ասվածաբան մասնի (սվյալ դեմոստրացիան եմբարդվող ջութակահարի) ներությունը դաժողանելու անհրաժեշտության փաստը («Ես դեմ եմ, որ նա բանակում կոչեցանի իսկ մասնակց»): Խոսելով Լիդիա Բուրյանի վերակենդան կիզիչ քարծուներում. «Ասված նրան շնորհ է սվել, Ասված էլ կիրկի նրան»:

Ի դեմ մեսիանների մասին Որբեր Բոչարյանի համակիրներից ոմանի իրենց հերթին չեն խոսում «սեփական» թեկնածուից ֆանդակելու մի փրկիչ: Այս ուղղությամբ նրանք դիմում են ամեն ֆայլի կարիերասական ցակի հեռանկարներով: Երկու օր առաջ, նույն սրահում փառաբանվում էր Որբեր Բոչարյանը: Այդ փառաբանության մեջ այնքան փչ բան էր հիշեցնում բուն Որբեր Բոչարյանին: Եվ ամենեւին էլ դասասխան չէ, որ վարչապետն ասաց. «Ես երեկ դեմ էր ուզեցած մասնի դահլիճ, որ շլտի այս զովեսցը: Եթե այսպես Երեւանակվի, ես չգիտեմ, ի՞նչ է լինելու վերջը... Ես փրկիչ չեմ»:

ԱՐՄԵՆՊԵՏ

«Արտաքին ուժերին ձեռնառնելու է իրավական եւ բռնաշիրության ֆառսի հաստատումը Հայաստանում», ասում է Դավիթ Շահնազարյանը

Երեւանի Արմենյանի մամուլի սրահում լրագրողներին հետ հանդիպման եր հրավիրված նախագահի թեկնածու Դավիթ Շահնազարյանը: Նա միաժամ համարեց, որ ինքը համայն հայության թեկնածու չէ եւ առաջնորդ չեն ընտրում, այլ նախագահ: Իր էլեկտրոնային վերաբերյալ նեցեց, որ ինչ կանխատեսումներ էլ անելու լինի, աղա ճգրիչ չի արտահայտի ուսից նախընտրեց այս մասին խոսել ընտրություններից իր Մեդրադառնելով ինչպես ակնազին, որ էլեկտրոնային մի մաս կա, որը զարգափարական փոփոխություն չի աղրում, Շահնազարյանը նեցեց, որ դա իրեն միայն ուրախացնում է, քանի որ 88-ի ամռանից հանրապետության ընտրողների ճեւող մեծամասնությունը ազգային ժողովրդավարական զարգափարականության կողմնակից էր ու դեմոկրատիզմը ու դեմոկրատիզմը:

մունք հայտնեց, որ Դեմիրճյանը ընտրողների գիտակցության մեջ առաջացնում է 80-ականների հիշողությունների թուր համեմակի տպերը եւ այս ֆաղափականության մեջ բազմաթիւ են բոլոր բացասական տպերը: Նա ծագաբերում դարձրեց իր շեւանելով, դժվար կանխատեսելի համարեց ընտրելուց հետո սարվող ֆաղափականությունը:

«Եւսեմ լով 96-ի փորձից» չեմ կարծում, որ Հայաստանում նախագահը նեանակվում է (ուժային կառույցների կողմից), քան ընտրվում է այս ընտրությունների արդյունքի կեղծումը որքանով էլ բացատրում: Մեր հարցին ի դասասխան Շահնազարյանը չփոխեց ուժային կառույցների մեծ դերը ոչ միայն նրանց ծավալած գործունեությանը, այլեւ այն գործունեով, որ կա ժողովրդի գիտակցության մեջ, նեցելով, որ ուժային կառույցներն են իբխանություն ծեւակողները: «Կատարական համակարգը, սկսած գյուղատնտեսից, վերաբերած նախարարներով, հանդիսանում է ներկայիս գործող նախագա-

հի նախընտրական շարժում, եւ ինչպես կարող է դա չազդել, կան հսկայական մեծումներ», ընդգծեց նա, միաժամանակ հավաստելով, որ ժողովուրդը դաստն է դիմակայելու ճեւանը, իր կամին սեղ կանգնելու եւ որեւէ մեքը այս անգամ չի կարող ժողովրդի կամը մեքելով իր սեփական սեյնաններն ու ցանկությունները դարձնել ընտրությունների արդյունք:

Խոսելով արտաքին ուժերի ազդեցությունից, նեցեց, որ կա խիստ հնարավոր գործողությունների զարգացման արբերակ եւ արտաքին ուժերի համար, որով հիմնականում գործում են ֆաղափականապես հզոր ուժերի ազդեցության ճակ, խիստ ծեւանում է Հայաստանում իրավական եւ բռնաշիրության ֆառսի հաստատումը: «Եվ այն վիճակը, որ մեք ստանում է իր ֆաղափական գիտակցաններով, ռաս ավելի վաս է լինելու, քան ինչ էր Լիդիայանում կամ Վրաստանում Գամախուրիայի օրով», համոզված էր որն Շահնազարյանը: Միաժամանակ նեցեց, որ

որ Բախում եւ Անկարան առավել ուրախ կլինեն, եթե 33 նախագահի դառնա Որբեր Բոչարյանը, քանի որ ԼԳԴ-ի որեւէ բանակցությունների մասնակցության հավանականությունը գրոյի կհավասարվի: «Եթե 33-ում ընտրվի այնպիսի նախագահ, որի ֆաղափական ուղղվածությունը կհանդերձնի Արտասանի եւ Արեւմտեփ Եւրոպին, ինչպիսի՞ն կլինեն ձեռնառնող գործակալները: Այսպիսի խնդրի վերաբերյալ» մեր հարցին նա դասասխանեց, որ 33-ում նախորդեմ է ընտրվի այնպիսի նախագահ, որն արտահայտի 33-ի եւ Արցախի Եւրոպայի խնդրի վերաբերյալ» մեր հարցին, այնուհետեւ նոր միայն համադասասխանեց Վրաստանի եւ Արեւելի որոշակի Եւրոպայի: Արցախի եւ արտաքին ֆաղափականության վերաբերյալ, Շահնազարյանի համոզմամբ, դեմ է Երեւանակել այն ֆաղափականությունը, որ 33-ն իրականացրել է մինչեւ 95-ը, բայց ռաս ավելի ակտիվ միջոցներով օգտագործելով յոզագործված հնարավորությունները:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԲԵՐԹ
Հաստատություն է սահի
Հիմնադիր եւ հաստատող
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խմբակ
Երեւան 375010, Հանրապետական 47
Ֆախ 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@armminco.com

Գլխավոր խմբակը
ՅԱԿՈՒ ԱՆԻՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբակը
ՊԱՐՈՅԻ ՅԱԿՈՒՔԵԱՆ / հեռ. 529221
ՏՅՈՒՆՈՒՄՈՒՆ / հեռ. 562863

Համակարգչային
ծառայություն / 581841

Apple Macintosh
համակարգչային ծառայող
«Ազգ» թերթի

Յղումը «Ազգին» դասարարի է
Լիդիային չեն գրախօսում ու չեն
վերադարձում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hrapatsotnian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱՐՄԵՆՊԵՏ

Աւխարհ ուժադիր կը դիտ մեզ այսօր

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հրաժարականից հետո, ինչպես բավական դիպուկ բնորոշեց ՄԻՍ նախագահ, ՀՀ նախագահի թեկնածու Հրանտ Խաչատրյանը, սրտնեղացի ծանր փորձերով, թվում էր՝ զննելու հետեւանք էր թվում էր՝ վերջապես բարենդաս մթնոլորտ է ստեղծվել ազգային կարեւորագույն խնդիրների, այդ թվում խնդիրների խնդիր՝ Արցախի հիմնահարցի արժանապատիվ էլի համար: Դրական փոփոխությունների տղապսիխներն ամրապնդեց վարչապետի առաջին հետքերից: Բարենդաս ասուլիսում հնչած այն խոսույնը, թե «ընտրությունները կաշխատեն օգտագործել ոչ թե

Արցախ չէ, եւ միանություն եր ենթադրել, թե Հայաստանում դաշին կարեւորություն գիտակցումը նույնքան բացառակ է, որքան Արցախում: Եթե Արցախում ժողովուրդ-դեկլարություն «սանդեմը» գործում էր առանց սխալվելու իրավունքի, ապա Հայաստանում, թերեւս, կարելի է սխալվել էլի հինգ-սասը տարի, գլուխը եւս մեկ-երկու հեռակերպ իշխանություններ՝ հասկանալու համար, թե «որտեղ են ծնունդը խեղճեցինները»:

Նախընտրական երկինքն ավելի մոտավեց, երբ Հայաստանի կոնկուրսի նախկին առաջին փուլում Վարեն-Դեմիրճյանի անտղա-սելի հայտնությունը թեկնածուներ

ուսաստանային նախընտրական դաշինքին անհամեմատ ավելի անաչառ է, քան անգամ ուսաստանյան հեռուստաընկերությունների եթերը ՈՂ վերջին նախագահական ընտրությունների ընթացքում, երբ յուրեւցինյան նախընտրական ֆորմալությունը լիարժեք մակարդակով բացահայտ էր, հակաֆորմալությունը մյուս թեկնածուների նկատմամբ՝ նույնքան անբախտ: (1996 թ.-ի նախընտրական եթերի մասին, կարծում են, ավելորդ է խոսել): Անգամ այնով երեւում է նաեւ, որ գործող նախագահի դեմ 1996 թ. նախագահական ընտրություններում ակամա հակաֆորմալության փոխարեն այս անգամ գործ

ԱՆՊՐԱՅՐ

Խափանարարությունը ընդդեմ... ազգային շահերի՞

բաժանելու, այլ միավորելու համար»: Ցավով ստիպված ենք ընդունել, սակայն, որ վարչապետը, կողմից ասած, սխալվել էր, գերազանցապես իր ֆալսիֆիկացիայի փորձերի եւ գործիչների երկրի, ժողովրդի շահը կուսակցական-անձնական անհատականություններին գերադասելու մասնաշաղկապում: Այսինքն, ինչը սեփական թուլության անուղղակի դրսևորում էր նաեւ: Այդ «մեղեդիում» հարկ է առանձնացնել 2001 թվականի ընտրություններում Տեր-Պետրոսյանին «փոխարինելու» դասական առաջնությունը՝ «ընդդիմադիր բեմահարթակ» իջած Գավիթ Շահինազյանի դաշինքում, որի նախընտրական ֆորմալությունն «ընդդեմ ֆորմալության» դասական օրինակ կարելի է համարել: Վերջինս՝ թերեզգիստ Սահմանադրության շաղկապ գերմիլիթաթությունից բխող ամենայնուհանդերձ հայտարարությունը, թերեւս, այն էր, որ «նմանակառույցի ներկայացուցիչն իրավունք չունի մասնակցելու» նախագահական ընտրություններին: (Գուտվ ենք նախագահի կարգավիճակում դարձնելու համադասախանաբար սրբագրել ՀՀ Սահմանադրությունը): Փաստն այն է, սակայն, որ բազմիցս լինողազգացած ազգային հե-

ռունքն գործող վարչապետի դեմ ուղղված գիտակցված խափանարարության հետ մարզային «նմանակառույցի» երկրի մեծելի ինքնագործունեությանը: Հաջորդ սեսանելի տարբերությունը 96-ի ընտրություններից վարչապետի գալուստը հակադեպությունն է օրինականացությունների «մակընթացություններին» վերջիններիս համադասախանաբար հաջորդող «սեղանակություններով»: Ասվածի աղայությունը է Արարաշի սիմոնի միջադեպի հսակ դասադասումը վարչապետի եւ նրա թիմի կողմից իրեն «Պառակալի սինդրոմի» բացառում երաշխիք-Վարելի է ավելացնել, որ վարչապետի երջանակում «մեր դեմ խաղ չկա»-ի փոխարեն ակնբերաբար առաջնորդվում են իրենց թեկնածուին լավագույն կողմերով մասնակցելու հասկանալի մղումով, եւ կույր թեթեւ է լինել (կամ միտումնավոր) չեստելու համար, որ, չնայած ընտրաբանվում առկա հսկայական լարվածության եւ բորբոքված կրեւի, առաջին անգամ գործ ունենն ընտրության հետ, եւ արդար ընտրություններին տղադասող «մահացու վճանգները» խոչընդոտվում իրադրվելու հետեւանք է...

Մարտի 16-ի նախագահական ընտրություններին երկու օր է մնացել: Եկել նորից չարության տնտեսական չարքեր, լուրջ որոշումներ ընդունելուց առաջ գերծ մնամք ջղաճգունության, ավելորդ լարումից, հիվանդոս մայնությունից: Եկել մեկ անգամ եւս օրջապայց ու հետեւողական լինենք, վեր կանգնենք տղային չափումներից ու կոռուսներից, ըստ աւխարհագրական տարածքների անձերին գնահատելու, կարեւորելու անհեռակար սկզբունքներից:

Շահ երկար ժամանակ ունենալ արհեսական, մեր ժողովրդի երկայնք անհարիր չափանիւթեր են գլուխում մեր մասկերացումների մեջ ազդեցող իրադրական հասկանալի, ծակասաղակ մեզ բաժին հասած ամերիկահայի, դարսակալի, առհասարակ սիյուսակալի դաժան բարդույթի մեջ...

ՎԱՏԱԽՈՒՅԱՆ ԵՎ ԽԱՎԱՏԻ ԹԵԼԱԴՐԱՆՖՈՎ

Մարդուն խորթ է այն ամենը, ինչ արվում է զայրույթի եւ կրի թելադրանով: Բայց ինչպե՞ս կարելի է համակերպվել բարոյաբանականական այն ծանր մղձավանջին, սոցիալական ճնշումներին ու լլկումներին, որոնց ճանկերում հայտնվել է մեր ժողովուրդը՝ հասկալի աղետի գոհին, կորցնելով հավաս ու հույս, սղասում եւ լավաստություն: Ազգընտիր հոչակված նախագահի նկատմամբ ձեւավորված անվասահությունն էլ 1996-ին ինձ տարավ դեռ ընդդիմություն կողմնակից դարձնելով Վազգեն Մանուկյանին: Ես էլ շահերի նման փնտրում էի այն լիդերին, որը կփորձեր կայուն երաշխիքներ տղապսիխ ստեղծված կացությունը հաղթահարելու, ձեւավորված սոցիալ-սնտեսական վիճակը շփոթելու համար: Իմ կողմնորոշումը, ինչպես շահերին, դայմանավորված էր այս գործունդ, ընդունվող նախագահ Տեր-Պետրոսյանի, ընդունված այն իրավիճակի, որը սիրալից էր դարձել: Գեմ ափսոսում եւ չեմ զղջում իմ դիրքորոշման համար: Դա 1996-ին էր, մեր մասնության թերեւս ամենադրամաշկական դաշինքի մեջ...

Այսօր հայոց երկնակամարում նոր աստղ է փայլում, նոր ուղիք ու նոր ուժգնություն: Եվ այդ աստղը Ռոբերտ Բոչարյանն է: Այո, չսխալվենք եւ չեսաղթենք գնահատականներ տալուց: Հայրենասեր այր օժտված բնական սվայներով, լսելու մեծագույն կույրությունով, իսկական ճղամարդուն հասուկ ուժեղ ոգով:

Մարտի 16-ի նախագահական ընտրություններին երկու օր է մնացել: Եկել նորից չարության տնտեսական չարքեր, լուրջ որոշումներ ընդունելուց առաջ գերծ մնամք ջղաճգունության, ավելորդ լարումից, հիվանդոս մայնությունից: Եկել մեկ անգամ եւս օրջապայց ու հետեւողական լինենք, վեր կանգնենք տղային չափումներից ու կոռուսներից, ըստ աւխարհագրական տարածքների անձերին գնահատելու, կարեւորելու անհեռակար սկզբունքներից:

Շահ երկար ժամանակ ունենալ արհեսական, մեր ժողովրդի երկայնք անհարիր չափանիւթեր են գլուխում մեր մասկերացումների մեջ ազդեցող իրադրական հասկանալի, ծակասաղակ մեզ բաժին հասած ամերիկահայի, դարսակալի, առհասարակ սիյուսակալի դաժան բարդույթի մեջ...

կողմին բազմեցնելով գլուխը, երեւանցու, դարաբաղու հորինովի բարդույթները...

Ազգին միավորել, հավաքական մտածողություն ստեղծել է թեթեւ, ազգին համաձայնություն է ղեկավարել: Այս ամենի խորհրդանիշը կարող է հանդիսանալ Ռոբերտ Բոչարյանը, ֆանդի դարաբաղու օւս ավելի լավ գիտե միավորվածության գինը:

1909 թվականին Լեւոն Շանթը գրում էր Հովհաննես Թումանյանին՝ «Երեւի հայրենիքը սիրելու համար հեռուվաճառ էր ղեկավարել: Ռ. Բոչարյանն այդ հեռուվաճառը եղել է, ուսի միասնականության գաղափարը նրա համար հավասար է եւ երկրում»:

Որոշեցի իրավունք ունենալ ժողովրդի առջեւ խոսելու, նրան առաջնորդելու, նա հողուղ մեջ ղեկավարելու, ղեկավարելու անհամեմատ սեր ունենալու դեմի նա, իսկ այդպիսին այսօր Ռոբերտ Բոչարյանն է, իր ողջ երկայնք, կեցվածով ու տնտեսականությամբ:

Ես անսահմանորեն հավասում եմ, վատ եմ նրա հաղթանակին, ոչ միայն նախագահական ընտրաբանակին, այլեւ վաղվա բոլոր գործերում:

Սկզբը էլ է Մենն ազգովին հղաբացան, որ իշխանութեան վերջին «թաւեայ» փոփոխությունը կատարուեցաւ առանց մեծ ցնցումներու, ղեկավարութիւնը փոխուեցաւ դեմոկրատական մեծ փորձ ունեցող որեւէ երկրի նման, սակայն, մենք զարմացանք, երբ դուրսի աւխարհը միեւնոյն դասկերացումը չունեցաւ մեր երկրի իրադարձութեանց մասին: Երողական մամուլը, առհասարակ, բայց մասնաւորաբար ամերիկեան մամուլը բացասաբար մեկնաբանեց Հայաստանի ֆաղափարական վերջին իրադարձութիւնները: Արեւմուտի մեջ մամուլն է որ կը ստեղծէ հասարակական կարծիք, որ իր կարգին կը սահմանէ երկրին արտաքին ֆաղափարականութիւնը:

Արդարեւ, ամերիկեան ամենն ազդեցիկ թերթերը, որոնք յաճախ անստեղծ են, օրինակ, Սուպրապի եւ Բալուի ջարդերը, խնայողական լուրջ մեկնաբանութիւններ կատարեցին դեռ մեր փոքրիկ երկրի անցուդարձերուն մասին: Այդ կը նշանակէ, թէ անոնք չափազանց խիստ հետաքրքրութեամբ կը հետեւին մեր կեանքին եւ մեզ կը դաշեն ԼաՖոնթեյնի առակի աւանդական չափանիւթերով: Այսինքն, այն արարները, որ ղեկին ենք ղեկին-եւ կը ներեն ալ-հարուս կամ մեծ երկիրներուն, ղեկին չենք մեզի: Ինքնադատականութեան արդար փորձ մը կը նշանակուի իրեն նախադրական դասադասութիւնը:

«Եկի ետք Թայմը», «Ուոլ Սթրիթ Զըրընը», «Շիֆաքս Թրիբունը», «Ուաշինգթոն Փոսթը» եւ «Քրիսթիան Սայընս Մոնիթըրը» (որ չափաւորական է եւ յաճախ ալ՝ բարեացական հայոց նկատմամբ) առաւելաբար մեղադրական շեշտով մը մերկայացուցին իշխանութեան փոփոխութիւնը Հայաստանի մէջ:

«Շիֆաքս Թրիբունը» խմբագիրը այնքան առաջ գալած էր, որ իր խմբագրական յօդուածը վերագրած էր «Գիծութիւն Հայաստանի մէջ»:

Բնականաբար սիփիոփի կազմակերպութիւնները հակադարձեցին մամուլի այդ մեղադրանքներուն: Յասկալից Գայ Ազգային Խորհուրդը, Շիֆաքսի մէջ, Հայկական Համագումարն ու Հայ Դասի գրասենեակները Ռաշինգթոնը, լուսաբանող նամակներ եւ յօդուածներ տեղադրեցին այդ մամուլին վրայ: Սակայն այն ինչ կը կատարուի այսօր Հայաստանի մէջ, անի ծանրակեղծ նշանակութիւն ղեկին ունենայ այդ մամուլին եւ անոր ետին կանգնող ուժերուն համար, քան ինչ որ յաջողեցան ընել սիփիոփի կազմակերպութիւնները: Մեր ցանկութեան անկախ՝ մեր երկիրը դարձած է ֆաղափարական կտափար աւխարհի դիւանագիտական շուկային վրայ: Ռուսաստանի օպոմագիտական հաշիւներուն մէջ հարաւային վերջին վստահելի յեռակէսն է Հայաստանը: Իսկ Ռաշինգթոնի համար, որ կը փորձէ ԼԱԹՕ-ի ցանցը տարածել Ռուսաստանի փեռերուն տակ, արգելի մըն է Հայաստան, մանաւանդ, Թուրքիոյ ծածկով Միջին Ասիոյ հարսութեանց ձգտող արեւմտեան ախորժակներուն դիմաց:

Մեր ինչպիսի անդադարձներ կրնան ստեղծել դուրսը, եւ ինչպիսի մեկնաբանութիւն եւ հակադարձութիւն ստեղծել:

Այն իշխանութիւնը, որ ղեկին գայ ղեկավարելու մեր երկիրը, դասադասութիւն է ըլլայ լուծելու սնտեսական անհանդուրժելի տագնապը, խոհեմութիւն ունենայ հեռաւորութեամբ, բայց վճռակամութեամբ մօտենալու Դարաբաղի հարցին եւ յակալիտեմսահան ընդ Հայաստանի դերը օրջանային թէ միջազգային ֆաղափարական հաւասարակշիւութեանց մէջ:

Երբ անհազգիտութիւններ կը սիրեն կովկասեան այս տարածքը՝ կը տեսնեն թէ Լորբէջան ունի ֆարիդ, Վրաստան ունի բնական հարսութիւններ եւ աւխարհագրական դիրք, իսկ Հայաստան ունի գիտական միտք եւ սնտեսական զարգացման կատոյց: Բարեբախտաբար աւխարհ այս անգամ միտք կը գնահատէ Հայաստանի յատուկ «բնական հարսութիւնները»: Ան կը հաւատայ, թէ Հայաստանի գիտական միտքը եւ սնտեսական կազմակերպական կարողականութիւնը, հակառակ արտաքինին, կրնան ոչ միայն ուսի կանգնեցնել մեր երկիրը, այլ կրնան ամբողջ օրջանը վերածել սնտեսական առողջ միաւորի մը՝ եթէ հակադրութիւն, համագործակցութիւն եւ ֆաղափարական հաւասարակշիւութիւն ստեղծուի հարեւան երկիրներուն հետ եւ միջեւ: Եւ աշխարհ ստեղծելու կողմերը երբ ենք մենք, մեր դրացիները եւ օրջանի բնական հարսութիւնները օգտագործել ցանկացող մեծ ղեկավարները: Հետեւաբար իրաւունքը եւ դերանգեղ լուծելու ամբողջովին մեղադրելու դուրսի ուժերը՝ եթէ ցանկացուած խաղաղութիւնն ու բարօրութիւնը չստեղծուի այս աւխարհամասին մէջ, ուր տեղադրուած է մեր հայրենիքը:

Բարեբախտաբար, վարչապետ Թուրքաթեան թէ՛ մեր երկրի դիւանագիտական բարձունքը, թէ՛ Դարաբաղի տագնապին լուծումը եւ թէ՛ ալ վստահելի զինուորի մը երաբաւարութիւնը կը տեսնէ երկրի սնտեսական կազմակերպման ու վերելքին մէջ: Եթէ Հայաստան յաջողի սնտեսական հազարութիւն ձեռք ձգել՝ ղեկին կրնայ լուծել այսօրուան ամենն ծանրակեղծ տագնապները եւ մենք իր աւխարհագրական ծաւալին անհամեմատ անի լուրջ ֆաղափարական ծիրի մը մէջ:

Այսօրուան ընտրութեան մէջ կը մերկայանան բազում նախագահական թեկնածուներ, անի քան Բիւստոսի առաւելաբար փուր, ինչպէս ամերիկացի կը ըսեն՝ from the sublime to the ludicrous (վեհագործն մինչեւ անհեշտ ծիծառակարծ): Հաւանաբար աշխարհ դեմոկրատական արտաքինութեան միջոց մըն է, սակայն, անն ֆաղափարակիր երկրի ղեկին Հայաստանի բնակչութիւնն ալ օւս լուրջի չափեր թուր թեկնածուները, բացի առաջին երեքը՝ Ռոբերտ Բոչարեան, Կարեն Դեմիրճեան եւ Վազգեն Մանուկեան: Նաեւ կը թուի ստեղծուած ըլլալ մթնոլորտ մը, թէ այսօր Ռոբերտ Բոչարեանին ի նոյնքան տնտեսական ֆուլ մը ղեկին թեկնաբանուի իրեն հակառակ իմ միւս երկու լուրջ յաւակնողներուն, եւ փոխադարձաբար: Եթէ միտք է այս ենթադրութիւնը՝ կը նշանակէ թէ մեր ժողովուրդը ղեկին ունենայ ֆաղափարական հասունութիւնը յետադարձ յարողը՝ թեկնածուին օրջան համախմբելու միւս երկու թեկնածուներուն ետեւ կանգնող ֆաղափարական ուժերը եւ ստեղծելու կերպով մը համաձայնական կառավարութիւն մը, որ վայելէ մեծամասնութեան վստահութիւնը եւ չարունակէ ներին դառն բախումները՝ յարթողի ու դարաբաղի հոգեբանութեան անվերջանալի տագնապներով:

Քանի այս ժողովուրդը գիտցած է վերադարձը ամբողջ երբ հազար տարի՝ ղեկին է վստահել անոր ֆաղափարական բնագործին:

Այո՛, ղեկին է արժիկ այդ առողջ բնագործը, բայց միտք ի մի ունենալով, թէ աւխարհ կը հսկէ մեր վրայ մանրադիտակի մը ուղղեանակէն:

Հարժիք դասախանադասութեամբ եւ օրջանայեցուցութեամբ:

Գրաֆը կրկին հիացնում է

ԱՄՆ-ում, Կալիֆոռնիայի Ինդիան Ուելս ֆադախում Եվրոպացիները են բեմհիսի խոսք մրցումները:

Տղամարդկանց մրցաշարում Նյու-տոնիկի առաջնությունում, Եվրոպացիները հաջողությամբ հաղթեցին Արգենտինացի Արգենտինացիին (ԱՄՆ): Նա հերթական խաղում 6-2, 6-4 հաշվով դարձրեց մասնակց խաղանակի Մեթյու Քրոյերին: Փոփ-ինը անսպասելի էր մեկ այլ ամերիկացու՝ Ջիմ Կուրյեի հաղթանակը աշխարհի 5-րդ թեմիստ, Էվեթ Յոնաս Բյորկմանի նկատմամբ: Նրանց հանդիման հաշիվն է 4-6, 6-1, 7-6: Պայախից դուրս է մնացել նաև խորվաթ Գրան Իվանիչիչը: Մոլիսում արած հաղթանակից հետո նա արդեն երրորդ մրցաշարում անհաջողության է մատնվում հենց մեկնարկում: Իվանիչիչի նկատմամբ 7-6, 2-6, 7-

6 հաշվով հաղթանակ է տարել ուկրաինացի Անդրեյ Մեդվեդևը:

Կանանց մրցաշարը, որը էվերի գավաթ անվանումն է կրում, անցնում է առանց անակնկալների: Գերբալան փուլում Կենուս Վիյանդը (ԱՄՆ) հաղթեց Ջանեթ Կրյուգերին (ՖԱՅ), Լինդսեյ Դեննիսը (ԱՄՆ)՝ Սանդրա Սաշիչին (ԱՄՆ), Մարշինա Յինգիսը (Եվեյցարիա)՝ Կոնյիսա Մարտինեսին (Իտալիա): Ինչպես երևում է, թեմիսի սիրահարները վկա կդառնան Յինգիսի և գերմանուհի Շթեֆի Գրաֆի հանդիմանը: Վերջինս հիանալի խաղ է ցուցադրում, թեև ծնկի վնասվածի դաժնամտով համարյա 8 ամսով հեռացել էր մեծ սպորտից: Գրաֆն իր վերջին խաղում 6-3, 6-0 հաշվով հաղթել էր Լասայա Չվեբային (Բելառուս):

ՀՈՎԵՅ

Վճռական խաղերից առաջ

Հոկեյի ազգային լիգայում (NHL) երրորդ անընդմեջ դարձրեցին կրեյ «Դեյտոյս Ուեյ Բլուեյթս»: Այս անգամ «Բոստոն Բրյուինզից»: Երևում է՝ Սերգեյ Ֆյոդորովի վերադարձը չի օգնում թիմին: «Դեյտոյսի» ռուս լեգենդականները Եվս Զաներ Բալիցին, Նրանցից Վյաչեսլավ Կոզլովը 2 գոլ խփեց, Իգոր Լարիոնովը՝ 1: Սակայն բոստոնցիները երկու անգամ ավելին խփեցին և հաղթեցին 6-3 հաշվով:

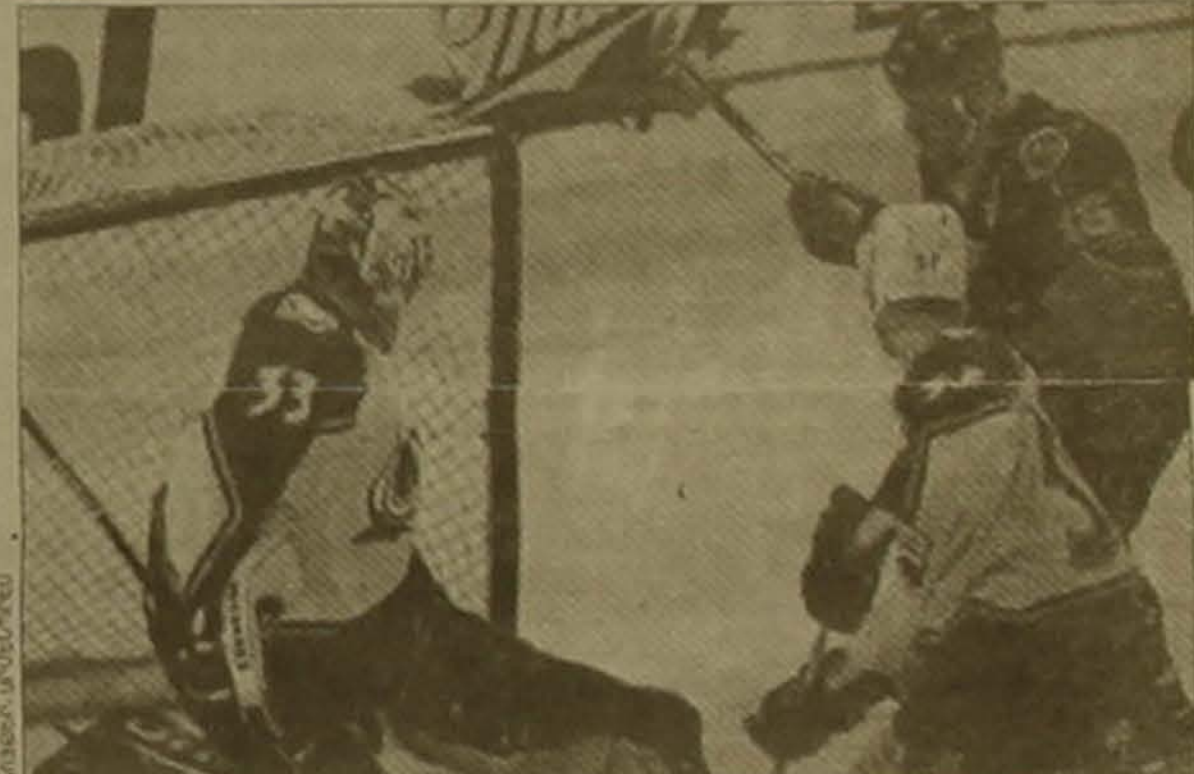
Երկու խաղում 5-3 հաշիվ գրանցվեց: Այդպես «Օսթլանդ» հաղթեց «Ֆլորիդային», «Նյու Յորկ Ռեյնջերսը»՝ «Սան Լուսին»:

Նյու Յորկի մեկ այլ թիմ՝ «Այլենդերսը», ոչ-ոքի (2-2) ավարտեց հանդի-

րումը «Բուֆալո Սեյթրզի» հետ: Վերջինս կազմում կրկին փայլուն խաղ է ցուցադրում Նազանոյի օլիմպիական խաղերի հերոս Դոմինիկ Չաբելը: Ի դեպ, հայտնի է դարձել, որ «Բուֆալոյի» ղեկավարությունը եւ թիմի դարձաբաժանը նոր դասակարգում են կնքել, որի համաձայն Չաբելը տարեկան 8 մլն դոլար կստանա: Փաստորեն, չեխ լեգենդականը կդառնա ամենաբարձր վճարվող իսկույանը:

Չեխալիքի անցան վերջին տարի «Լոս Անջելես»-«Ֆինիքս» (4-3) եւ «Ֆլորիդայի»-«Ֆլայթինգ»-«Նյու Ջերսի Գիլդի» (2-2) հանդիպումները:

NHL-ում դարձաբաժան վճարված փուլ է թելակոխում:

«Սեյթ Լուիս Բլյուեյթս» հարձակվող Բրեյ Կալի (աջից) դարձաբաժան վճարված փուլ է թելակոխում:

ՀԵՇՎԱՎԱՅՆ ՍՊՈՐՏ

Առջեւում բելգիացի մարզիկն է

Շարունակվում է Փարիզ-Լիցցա բազմօրյա հեծանվավազը:

Երկրորդ եւ երրորդ փուլերում հաջողության հասավ բելգիացի Թոմ Սթիվեն, որը երկու դեմքում էլ հաղթանակը մրցակիցներից «ողկեց» հենց եզրագծում: Ընդհանուր հաշվարկում հեծանվավազը

գլխավորում է Սթիվեն Կյուրենս-Կից Վան դեր Բուլսը: Առաջատարներն թվում է նաև Ֆրանսիացի Լորան ժելյերը, որը գլխավորում է հեծանվային սպորտի միջազգային ֆեդերացիայի օրենս հրատարակած աշխարհի ուժեղագույն հեծանվորդների ցուցակը:

ԲԱՍԿԵՏՈՒԼ

Մայիլ Ջորդանը գրոհում է

Բասկետբոլի ազգային միության (NBA) մրցումներում առջեւում է «Սիեթլ Սուպերսոնիկսը»: Թիմը 62 հանդիպումներից 47-ն ավարտել է իր օգտին: Վերջին խաղում նա հաղթեց «Տորոնտոյին»՝ 111-93:

Միայն մեկ միավորով է «Սիեթլին» զիջում վերջին տարիների ուժեղագույն թիմը՝ «Չիկագո Բուլզը»: Մայիլ Ջորդանի թիմը «Մայամի Ֆլորիդ» նկատմամբ վստահ հաղթանակ տարավ 106-91 հաշվով: Ինքը՝ Ջորդանը, իր թիմին 42 միավոր բերեց:

Դրվագ «Չիկագո»-«Սիեթլ» խաղից

Ներկայացնում են մի փոքր արդյունքներ. «Լոս Անջելես Լեյկերս»՝ «Պորտլենդ Բլեյթերս»՝ 121-107, «Դեյտոյս Պիստոնս»՝ «Ինդիանա»՝ 122-91, «Սան Անտոնիո Սփերզ»՝ «Նյու Ջերսի»՝ 79-78, «Քլիվլենդ Կավալյերս»՝ «Միլուոկի Բաւս»՝ 95-83:

Խմբերում խաղերն ավարտվելուց հետո ուժեղագույնները դարձան կարունակներն օլիմպիական «Փլեյ-օֆֆ» մրցակարգով:

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

Աշխարհի խաղադաշտերում

«Բարսելոնի» երկու հաղթանակները

Իտալիայի առաջնության, թերեւ, ամենազվազուր խաղը տեղի ունեցավ Բարսելոնի «Նոու Կամպ» մարզադաշտում: Բաղախի համաճումն թիմն ընդունել էր չեմպիոնի կոչման համար իր հիմնական մրցակցին՝ Մադրիդի «Ռեալին»: Երկու ժամանակ հավասար դարձան երկու թիմերը: Սակայն երբ երկրորդ խաղակեսում կոմիս խաղի համար դաշտից հեռացվեց իտալացի Մալաքիս Զեռնանդո Յերոն, նրանց ղեկավարությունը խախտվեց: 16 րոպեի ընթացքում քաղաղացիներ Սոնի Անդրեոսը, Ջովաննինի եւ դորսուգալացի Լուիս Ֆիգուերոն 3 գոլ խփեցին «Ռեալին» դարձաբաժան եւ իրենց թիմին խոսք հաշվով հաղթանակ բերեցին: «Բարսելոնի» այս հաղթանակը Եվս Կարեուր էր նաև ակունքի նախագահ Խոսե Լուիս Նունյեսի համար, քանի որ, 19 տարի ղեկավարելուց հետո, դրվել էր այդ դաշտում նրա մնալու հարցը: Այժմ հարցը հանված է:

«Բարսելոնը» այժմ գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը 27 խաղից վասակելով 55 միավոր: «Ռեալը» եւ է մնում 5 միավորով, սակայն մի խաղ ավելի է անցկացրել իր գլխավոր մրցակցից:

Եւ Գավաթակիրների գավաթի խաղադաշտում հաղթող «Բարսելոնը»:

Առաջին խաղում, որն անցկացվել էր Իտալիայում, «Բարսելոնը» հաղթել էր 2-0 հաշվով:

Կասալնցիները, որոնք որոշ Եվս հանցից հետո նոր վերել են աղյուսակում, դորսուգալացի հանդիպումը եւս ակնկալ սկսեցին: Արդեն 8-րդ րոպեին նրանց հարձակվող, քաղաղացի Ջովաննինի գրավեց դաշտի սեփերի դարձաբաժան: Գերմանացի ֆուտբոլիստները չընկճվեցին եւ մեծաթիվ գրոհներ ձեռնարկեցին «Բարսելոնի» դարձաբաժան: Սակայն առավելագույնը, ինչ նրանց հաջողվեց, երկրորդ խաղակեսում հաշիվը հավասարեցնելն էր: Գոլը խփեց Յորգ Չայրիխը: Չանդի-դուլման այդպես էլ ավարտվեց 1-1 հաշվով, եւ «Բարսելոնը» նվաճեց դաշտավոր մրցանակը:

Այստիսով հեծաբաժան, երկու կողմերի համար օգտակար հանդիպումն ավարտվեց 2-0 հաշվով իտալացի Արգենտինացիի հավաթակալի:

Կանադա եւ չեք մնում

Արգենտինայում ավարտվեց մոտեցել Չարավային Ամերիկայի կանանց առաջնությունը:

Կիսաեզրակալի խաղերից մեկում դաշտի սեփերը 2-0 հաշվով հաղթեցին Եվս Կարիսի հավաթակալին: Չեխալիքի էր, որ երկու գոլն էլ Արգենտինացի թիմի ֆուտբոլիստները խփեցին խաղի առաջին 5 րոպեի ընթացքում:

Նրանց մրցակիցը վճռական խաղում կլինի մյուս կիսաեզրակալի Վոլոնդիա-Պերու գույզի հաղթողը: Իսկ Չարավային Ամերիկայի չեմպիոնուհիները միանգամից իրավունք կստանան մասնակցելու աշխարհի առաջնությանը, որը կանցկացվի 1999 թվականին, ԱՄՆ-ում:

Արգենտինա-Բուլղարիա՝ 2-0

Բուենոս Այրեսում ընկերական խաղ անցկացրեցին աշխարհի առաջնության եզրակալի փուլի երկու մասնակիցներ Արգենտինայի եւ Բուլղարիայի հավաթակալները: Երկու թիմերի մարզիչներին եւ Դանիել Պասարելային, եւ Խիսոսո Բոնեին հաջողվել էր իրենց համար կարելու այս փորձանցմանը ներկայանալ ուժեղագույն կազմերով: Չանդիդուլման անցավ դաշտի սեփերի գալի առավելագույնը: Խաղակարգում Արգենտինայի հավաթակալն էր իտալական «Ֆլորենտին»:

Դաշտի սեփերի երրորդ հաղթանակը

Ճապոնիայում անցկացված չորս հավաթակալների մրցաշարի վերջին 3-րդ տարում այստիսի արդյունքներ գրանցվեցին: Չարավային Կորեա-Չոնկոնգ 1-0, Չիեսասան-Ճապոնիա 2-0 (իհարկե, այս արդյունքը Եվս համար անսպասելի էր):

Այստիսով երեք թիմեր Ճապոնիան, Չինաստանը եւ Չարավային Կորեան, 2-ական հաղթանակով եւ 1-ական դարձաբաժան վասակեցին 6-ական միավոր: Չարկ եղավ հաշիվը գնդակների տարբերությունը: Եվ հենց այդ հերթականությամբ էլ թիմերը մրցանակային սեղեր գրավեցին:

Ճապոնիայի հավաթակալը երրորդ անգամ անընդմեջ հաղթող դարձավ ավանդաբար անցկացվող մրցաշարում:

«Բարսելոնի» հարձակվող Սոնի Անդրեոսը «Բարսելոնի» խաղադաշտում մեջ Մարտին Կրեյի եւ Յորգեն Կոխի քաղաղացիները:

Անվաչմուռը՝ նոր փոխադրամիջոց

Տարեմուտի տներին Ֆրանսիայի ֆուտբոլում անվաչմուռները ամենաառաջնորդ նվերներից էին: Վերջին երեք տարում Ֆրանսիայում վաճառվել է 3 մլն գույք անվաչմուռ: Փարիզի «Նոմադ» խանութը, որը մասնագիտացած է դրանց վաճառքի եւ խորհրդատվության բնագավառում, տարեմուտի օրերին մոտ 40 տոկոսով ավելացրեց իր դրամաբեր անվաչմուռները: Իսկ մարզական գերծան վաճառող «Գոու սպորտ» խոսք խանութների ցանցը 1997 թ. Ֆրանսիայում անվաչմուռների վաճառքն ավելացրեց 50 տոկոսով: Գնորդները 20-35 տարեկան երկսեռ ֆուտբոլիստներ են, ուսանողներ եւ Եվս ասարդ մասնագետներ: Նրանցից Եվս ասարդ անգամ են կանգնում անվաչմուռի վրա: Տարածված կարծիքն հակառակ, դասանի հաճախորդներն այնքան էլ Եվս չեն: Գարկ է նեել, որ լավ անվաչմուռներն այնքան էլ լեճան չեն, գույզն արժե 500-2000 ֆրանկ:

1980 թ. ամերիկացի Օլսոն եր

բայրների հնարած անվաչմուռները մասնագետներն էին հոկեյիստների ամառային մարզումների համար: Ամերիկացի Եվս անվաչմուռը դարձնում է մասնաշարժ, ճկուն եւ արագընթաց: Անվաչմուռներին կարելի է հեծաբաժան սիրաբանել, եւ փոքր արագությունների դեմքում ընկնելու հավանականությունն այնքան էլ մեծ չէ: 1985 թվականից ԱՄՆ-ում անվաչմուռները լայն տարածում գտան, եւ այսօր չեկոլորդների թիվը մոտ 20 միլիոն է:

Ներկայումս Փարիզում երիտասարդներից Եվս աշխարհի են գնում անվաչմուռներով, համախառնում Եվս մասնակ կորցնելով ճանապարհին, որքան մեծությամբ երբեք չեն: Ուսան անվաչմուռը «հայտնաբերել են» 1995 թ. ծնունդը Եվս Եվս փոխադրամիջոցների աշխարհում գործադուլների ժամանակ եւ միջին օրը են բաժանվում դրանց: Ինչպես նաև է «Եվս» հանդեսը, անվաչմուռներով երբեք չեն մոլորակ այն երիտասարդ

ները, որոնք սովորաբար անտարբեր են սպորտի հանդեմ: Այս նոր փոխադրամիջոցը դուրսացնում է Եվս Եվս կյանքը եւ մարզական Եվս մեջ: Պասախում է, որ անվաչմուռներով սահող երիտասարդները ճանապարհին ծանոթանում են, գրուցում, կյանքի ընկեր գտնում: Անվաչմուռներով սահող երիտասարդների կարելի է հանդիպել ինչպես Փարիզի փողոցներում ու հրատարակներում, այնպես էլ Եվս: Անցյալ տարվա ամառը Ֆինիքսների դեմարտնային անվաչմուռների մրցաշարում մասնակցեց մոտ 300 մարդ: Պոն Լաբեի, Սեն Մալոյի եւ Բրեսի ֆուտբոլիստները անակնկալի են ելել խնդրագրերի հեղեղից, Եվս մարզիկ դաժնամտով են բացել ակրոբատիկ չեկոլորդների հարկանք կամ չեկոլորդների փակ մարզադաշտներ անձեռն օրերին մարզվելու համար:

Պ. Բ.

